EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 05 13
COM(2015) 256 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Vokietijos stabilumo programos

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Vokietijos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas[4],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu. Strategija yra orientuota į tas svarbias sritis, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;

(2) remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo

[1] OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
[2] OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
[3] COM(2015) 256.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

politikos gairių. Abejos gairės kartu sudaro integruotas gaires, ir į jas valstybių narių buvo paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;

(3) 2014 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl 2014 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos ir pateikė nuomonę dėl atnaujintos 2014 m. Vokietijos stabilumo programos. 2014 m. lapkričio 28 d. pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013[5] Komisija pateikė nuomonę dėl Vokietijos 2015 m. biudžeto plano projekto[6];

(4) 2014 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą[7], kuria pradedamas 2015 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą[8], kurioje nurodė, kad Vokietija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;

(5) 2014 m. gruodžio 18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, pagal kuriuos reikia skatinti investuoti, spartinti struktūrines reformas ir vykdyti atsakingą ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą;

(6) 2015 m. vasario 26 d. Komisija paskelbė 2015 m. Vokietijos ataskaitą[9]. Joje įvertinta Vokietijos pažanga įgyvendinant 2014 m. liepos 8 d. priimtas šaliai skirtas rekomendacijas. Į šalies ataskaitą įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai. Komisijai atlikus analizę galima daryti išvadą, kad Vokietijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas, dėl kurio reikia imtis ryžtingų politikos veiksmų ir kurį reikia stebėti. Rizika auga, nes privatusis ir viešasis sektoriai vis dar nepakankamai investuoja, todėl lėtėja ekonomikos augimas – savo ruožtu ši tendencija dar labiau didina ir taip labai didelį einamosios sąskaitos perviršį, taigi šiuos dalykus reikia ir toliau atidžiai stebėti. Ypač svarbu imtis veiksmų, kad būtų sumažinta neigiamų padarinių Vokietijos ekonomikai rizika ir, atsižvelgiant į šalies ekonomikos dydį, neigiamo poveikio visai ekonominei ir pinigų sąjungai rizika;

(7) 2015 m. balandžio 28 d. Vokietija pateikė 2015 m. nacionalinę reformų programą, o 2015 m. balandžio 16 d. – 2015 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

(8) šiuo metu Vokietijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė. 2015 m. stabilumo programoje vyriausybė planuoja išlaikyti biudžeto perteklių. Vidutinio laikotarpio tikslo, t. y. 0,5 % BVP struktūrinio deficito, bus laikomasi visą programos laikotarpį. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP, manoma, laipsniškai mažės iki 61,5 % 2019 m. Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos ir kurio nepatvirtino nepriklausoma įstaiga, pateikiamos apdairios ekonomikos augimo prielaidos. Remiantis Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, struktūrinis balansas turėtų viršyti vidutinio laikotarpio tikslą. Prognozuojama, kad bendroji skola toliau užtikrintai mažės sparčiau, nei reikalaujama pagal skolos taisyklę. Tai sukuria fiskalinio manevravimo galimybių skatinti investuoti. Remdamasi stabilumo programos vertinimu ir atsižvelgdama į

[5] OL L 140, 2013 5 27, p. 11.
[6] C(2014) 8801 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904 final.
[9] SWD(2015) 25 final.

Komisijos 2015 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad, kaip tikimasi, Vokietija laikysis Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;

(9) federalinė vyriausybė padidino švietimo ir mokslinių tyrimų srities išlaidas, tačiau švietimui skirtų viešųjų išlaidų suma, išreikšta procentine BVP dalimi, vis dar nesiekia ES vidurkio, be to, visos švietimo ir mokslinių tyrimų srities išlaidos 2015 m. gali nesiekti 10 % BVP nacionalinio tikslo. Vokietija planuoja iki 2018 m. didinti valstybės investicijas, įskaitant papildomą 10 mlrd. EUR sumą infrastruktūrai ir 5 mlrd. EUR sumą finansiškai silpnų savivaldybių investicijoms remti. Tačiau šie teigiami poslinkiai, regis, nėra pakankami, kad būtų išspręsta bendro susidariusio investicijų trūkumo problema. Pasinaudojusi fiskalinio manevravimo galimybėmis, Vokietija galėtų investuoti į ekonomikos augimo ateityje potencialą ir išspręsti susidariusio valstybės investicijų trūkumo problemą, ypač akivaizdžią infrastruktūros srityje ir savivaldybių lygmeniu. Vokietija nepadarė pažangos didindama mokesčių sistemos veiksmingumą. Apskritai, galimybės perorientuoti mokesčius į labiau augimą skatinančius pajamų šaltinius, regis, neišnaudojamos. Pajamos, gaunamos iš periodinių turto mokesčių, išlieka palyginti mažos (0,5 % BVP 2012 m., palyginti su 1,5 % BVP ES 28 vidurkiu), o turto vertinimo duomenys yra pasenę, nes vakarinėse žemėse (*Länder*) naudojamos 1963–1964 m. rinkos vertės, o rytinėse žemėse – 1935 m. vertės. Nors savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio (*Grundsteuer*) reforma buvo įtraukta į koalicijos susitarimą ir paskelbta 2014 ir 2015 m. nacionalinėse reformų programose, iki šiol jokių konkrečių veiksmų nesiimta. Užuot labiau persiorientavus į mažiau iškreipiančius periodinius turto mokesčius, toliau ryškėjo tendencija didinti nekilnojamojo turto perdavimo mokesčius. Vietos prekybos mokestis (*Gewerbesteuer*) nebuvo peržiūrėtas. Dėl to, kad į mokesčio bazę įtraukti ne pelno elementai, mokestis taikomas neveiksmingai. Įmonėms tenkanti su mokesčiai susijusi administracinė našta ir mokesčių surinkimo išlaidos Vokietijoje išlieka palyginti didelės – gyventojų pajamų mokesčio ir pelno mokesčio deklaracijos elektroniniu būdu teikiamos rečiau nei ES vidurkis. Vykdoma federacijos, žemių ir savivaldybių fiskalinių santykių peržiūra suteikia galimybę stiprinti tvarios fiskalinės politikos pagrindus, be kita ko, užtikrinant tinkamas valstybės investicijas visais valdžios lygmenimis. Be to, ši peržiūra sudaro sąlygas patobulinti pajamų ir išlaidų paskirstymo kompetenciją ir padidinti horizontalaus finansinio subalansavimo sistemos ir mokesčių administravimo veiksmingumą;

(10) nenurodyta jokių priemonių, kuriomis būtų didinamos paskatos į pensiją išeiti vėliau, nors, atsižvelgiant į prognozuojamą smarkų Vokietijos darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimą ir galimą kvalifikuotų darbuotojų trūkumą vidutiniu laikotarpiu, šios priemonės būtinos. Nuo 2001 m. beveik nesikeičia darbuotojų, uždirbančių 50–67 % vidutinio darbo užmokesčio, mokesčių pleištas, kuris yra vienas didžiausių ES. Dėl neseniai įvykdytų socialinio draudimo sistemų reformų įmokos greičiausiai dar didės ir mokesčių pleištą padidins dar labiau. Tai gali padaryti neigiamą įtaką darbo jėgos aktyvumo lygiui ir disponuojamosioms pajamoms. Šiuo metu fiskalinio stabdžio poveikį švelnina maža infliacija. Tačiau dėl dinaminio darbo užmokesčio augimo ir šiek tiek didesnių infliacijos rodiklių ateinančiais metais fiskalinis stabdys galėtų lemti smarkų nediskrecinį mokesčių padidėjimą. Tai savo ruožtu taip pat paveiktų disponuojamąsias pajamas. Nedidelė pažanga padaryta gerinant palankių sąlygų neturinčių asmenų išsilavinimą. Migrantų kilmės jaunuoliai mokyklos nebaigia dukart dažniau. Fiskalinės paskatos nedirbti greičiausiai yra svarbus veiksnys, atgrasantis antruosius šeimoje uždirbančius asmenis nuo įsidarbinimo ar darbo ilgesnę darbo dieną. Dėl to yra susidariusi tokia padėtis, kad visą darbo dieną dirba maža moterų dalis, o moterų vidutiniškai per dieną išdirbtų valandų skaičius

yra mažiausias ES. Be to, kadangi smulkūs darbai yra atleisti nuo gyventojų pajamų mokesčio ir daugeliu atveju nuo visų darbuotojų mokamų socialinių įmokų, darbuotojai nenori pereiti į darbus, kuriuose darbo užmokestis viršytų smulkaus darbo užmokesčio ribą, t. y. 450 EUR per mėnesį;

(11) politikos veiksmai siekiant skatinti konkurenciją paslaugų, ypač profesinių paslaugų, sektoriuose yra riboti. Jau daugiau kaip dešimtmetį profesinių paslaugų darbo našumo augimo rodikliai Vokietijoje yra neigiami arba beveik lygūs nuliui. Be to, Vokietija yra tarp tų ES valstybių narių, kuriose reglamentavimas yra mažiausiai palankus konkurencijai profesinių paslaugų sektoriuje. Apribojimai apima profesinės kvalifikacijos reikalavimus, teisinės formos ir akcijų turėjimo reikalavimus. Kalbant apie pastaruosius reikalavimus, kai kuriose žemėse vykdomi nedideli pakeitimai, tačiau visuotiniu mastu šie apribojimai neperžiūrimi. Vokietija dalyvauja tarpusavio vertinimo procese, kuris yra numatytas direktyvoje, kuria iš dalies keičiama Direktyva dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, tačiau dėl šios peržiūros jokių priemonių kol kas nesiėmė. Nuo praėjusių metų Vokietijos geležinkelių rinkos konkurencinė padėtis mažai pasikeitė. Visų pirma tolimojo susisiekimo keleivinio geležinkelių transporto segmente susiklosčiusi sudėtinga konkurencinė aplinka atbaido naujus rinkos dalyvius. Mokesčiai už naudojimąsi tolimojo susisiekimo keleivinio geležinkelių transporto keliais yra vieni didžiausių ES. Tolimojo susisiekimo keleivinio geležinkelių transporto rinkos naujų dalyvių dalis nesiekia 1 % ir mažėja;

(12) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Vokietijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2015 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įvertino veiksmus, kurių Vokietija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Vokietijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–3 rekomendacijose;

(13) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Vokietijos stabilumo programą ir mano[10], kad Vokietija laikosi Stabilumo ir augimo pakto;

(14) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo nacionalinę reformų programą ir stabilumo programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytose 1–3 rekomendacijose;

(15) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija taip pat atliko visos euro zonos ekonominės politikos analizę. Remdamasi šia analize, Taryba pateikė konkrečias rekomendacijas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro. Vokietija taip pat turėtų užtikrinti, kad tos rekomendacijos būtų įgyvendintos visiškai ir laiku,

REKOMENDUOJA Vokietijai 2015–2016 m. imtis šių veiksmų:

1. Toliau didinti valstybės investicijas į infrastruktūrą, švietimą ir mokslinius tyrimus, be kita ko, pasinaudojant turimomis fiskalinio manevravimo galimybėmis. Skatinti privačias investicijas, imtis priemonių mokesčių sistemos veiksmingumui didinti, visų pirma, peržiūrint vietos prekybos mokestį ir įmonių apmokestinimą bei

[10] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

modernizuojant mokesčių administravimą. Siekiant tobulinti federacijos, žemių ir savivaldybių fiskalinių santykių modelį, ypač siekiant užtikrinti tinkamas viešąsias investicijas visais valdžios lygmenimis, pasinaudoti vykdomos peržiūros teikiamomis galimybėmis.

2. Didinti paskatas vėliau išeiti į pensiją. Imtis priemonių dideliems darbo mokesčiams ir socialinio draudimo įmokoms mažinti, ypač mažiausiai uždirbantiems asmenims, ir spręsti fiskalinio stabdžio poveikio problemą. Peržiūrėti smulkiems darbams taikomą fiskalinę tvarką siekiant palengvinti perėjimą į kitų formų darbo vietas.

3. Imtis platesnio masto priemonių siekiant skatinti konkurenciją paslaugų sektoriuje, visų pirma profesinių paslaugų sektoriuje, panaikinant nepagrįstus apribojimus, kaip antai teisinės formos ir akcijų turėjimo reikalavimus bei fiksuotus tarifus. Tam užbaigti vykdomą šių kliūčių vidaus peržiūrą ir imtis atitinkamų priemonių. Pašalinti likusias kliūtis konkurencijai geležinkelių rinkose, ypač tolimojo susisiekimo keleivinio geležinkelių transporto segmente.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas